

Finans- og skattepolitikk i EU – statusrapport juni 2013

Rapport fra finansrådene Lars-Erik Østby og Astrid Erlingsen ved Den norske EU-delegasjonen

1.7.2013

I. ØKONOMI

Møtene i Eurogruppen 20. juni og i ECOFIN-rådet 21. juni og 26. juni

Finansministtermøtene i slutten av juni var i stor grad preget av formelle sluttrunder om saker som allerede tidligere har kommet langt - enten gjennom tidligere overordnet enighet i Rådet eller også enighet sammen med Europaparlamentet, eller sakene var på forhånd gjennomgått med enighet i COREPER (landenes faste representanter i Brussel). I tillegg ble det gitt tilslutning til tilrådinger fra Europakommisjonen i tilknytning til planprosessen Det europeiske semester. Noen av konklusjonene var også forberedelse til møtet i Det europeiske råd 27. til 28. juni. Mye av dette er omtalt nærmere i tidligere Økonominytt og andre rapporter fra EU-delegasjonen.

De to vesentligste temaene hvor en forhandlet videre fra tidligere møter for å oppnå politisk enighet var forhandlingene i Eurogruppen om innretningen av direkte rekapitalisering av finansinstitusjoner i eurosonen fra ESM (European Stability Mechanism) og direktivet om krisehåndtering av finansinstitusjoner i EU (Bank Resolution and Recovery, BRR). Finansministrene kom ikke til enighet i diskusjonen om BRR 21. juni, som skulle være det siste rådsmøtet i ECOFIN under det irske formannskapet, og det ble avholdt et ekstraordinært møte 26. juni.

Direkte rekapitalisering av finansinstitusjoner via ESM

Eurogruppen har i flere runder drøftet hvordan en kan innrette ordningen med direkte bidrag til rekapitalisering av banker og kredittinstitusjoner fra ESM på bakgrunn av innspill fra Europakommisjonen. Det endelige kompromisset som ble oppnådd i møtet i Eurogruppen 20. juni, er nok i betydelig grad preget av de interessentene som har vært skeptiske til at direkte rekapitalisering fra ESM skal bli brukt i for stor grad og for ukritisk og lettvindt. Selv om de fleste er enig i nødvendigheten av å bryte sammenhengen mellom en banksektor som sliter i flere av landene og offentlige budsjetter og gjeld i disse landene, inneholder den overordnede enigheten som nå er oppnådd flere strenge kriterier, for eksempel knyttet til:

- Hvem som skal kunne vurderes å få bidrag fra ESM, på bakgrunn av hvilken situasjon banken/institusjonen er i og hvilken risiko den innebærer for den finansielle stabiliteten
- Krav om grundige stresstester og økonomiske vurderinger av institusjonene
- Et klart hierarki i byrdefordelingen når en bank skal rekapitaliseres - hvor privat kapital skal søkes mobilisert i første omgang fra aksjeeiere og kreditorer, hvor det må skje gjeldsnedskrivning i tilstrekkelig grad, og hvor det aktuelle medlemslandet selv må bidra ut over direkte bidrag fra ESM i siste instans (her er det nødvendigvis en klar kobling til regelverket om «bank recovery and resolution», BRR, jamfør eget avsnitt nedenfor)
- Strenge krav til motytelser og forpliktelser (kondisjonalitet), både overfor vedkommende institusjon og den økonomiske politikken i vedkommende medlemsland
- Ambisjoner om svært aktiv direkte involvering og godkjenning fra ESM om strategier og forretningsmodeller der det måtte være nødvendig.

Det er også satt en total grense for ESMs direkte deltakelse i rekapitaliseringer på 60 milliarder euro av ESMs totale utlånskapasitet på 500 milliarder euro. Mange vurderer nok denne begrensningen som svært lav tatt i betraktning de store problemene som er knyttet til bank- og kredittsektoren i flere av

landene. De som har ivret for at direkte bidrag til rekapitalisering fra ESM også automatisk må omfatte all gjeld som er pådratt før ordningen blir operativ (legacy assets) og hvor staten tidligere har bidratt til rekapitalisering (retroactivity), har heller ikke fått fullt gjennomslag. Slike problemstillinger skal eventuelt drøftes på fritt grunnlag fra sak til sak.

Og den grunnleggende betingelsen om at direkte rekapitalisering via ESM ikke kan iverksettes før Den europeiske sentralbankens rolle som Single Supervisory Mechanism er operativ, står fortsatt ved lag. Tingen for dette er tidligst sommeren 2014. Da vil det ha gått over to år siden spørsmålet om slik direkte rekapitalisering fra ESM var et meget hett tema på møtet i Det europeiske råd i juni 2012, særlig knyttet til den spanske banksektoren. Saken skal i mellomtiden også drøftes med Europaparlamentet, og i denne sammenhengen må en også avvente eventuell enighet med Europaparlamentet i trilogforhandlingene om BRR.

ESM er en fellesinstitusjon for eurolandene, og EU-landene utenfor eurosone er derfor ikke direkte involvert. Men alle EU-landene har vært enig i at bidrag til direkte rekapitalisering av finansinstitusjoner i eurolandene fra ESM er et viktig steg for å kunne stabilisere finanssektoren i eurosone - med positive effekter også for landene utenfor. Men ordningen blir nok vesentlig mer begrenset enn mange hadde håpet.

[Her](#) er pressemeldingen om den overordnede politiske enigheten i Eurogruppen.

Krisehåndtering i banksektoren, Bank Recovery and Resolution

Europakommisjonen fremmet sitt direktivforslag om krisehåndtering av banker og kredittinstitusjoner i juni i fjor, som ett av hovedelementene i den kommende bankunionen i eurosone. Underveis i de mange og langvarige forhandlingsrundene som har vært om dette i Rådet, har uenighetene helt fram til det endelige ekstraordinære møtet 26. juni i stor grad dreid seg om

- hvordan en skal innrette bail in-regimer, det vil si hvordan tap og kostnader for eiere og kreditorer skal fordeles i en krisesituasjon og i hvilken rekkefølge tap må tas (*pecking order*, hvor aksjeeiere, obligasjonsinnehavere og store innskytere må ta tap først, mens enkeltpersoner og små bedrifter er sist i rekkefølgen)
- hvordan fondsoppygging og øvrig finansiering av dette skal innrettes
- og ikke minst om og i hvor stor grad en skal tillate fleksibilitet ved å la nasjonale myndigheter avvike fra det felles regelverket.

Særlig Storbritannia, Sverige og Frankrike har ut fra ulike interesser krevd større nasjonal fleksibilitet i forhandlingene, mens Tyskland og Nederland har vært blant de som har ment at for stor fleksibilitet kan skape nye ubalanser mellom landene. Hovedfrontene kan nok sies å ha vært mellom eurolandene og EU-landene utenfor eurosone, som har fremmet krav om økt handlingsrom ut fra nasjonale forhold og ulik innretning av banksektorene i landene. Disse landene har heller ikke ESM som mulig «back stop», og vil ikke kunne motta bidrag til rekapitalisering av banker direkte fra ESM når en ordning for dette etter hvert blir operativ.

Kompromisset som gjorde at en til slutt kunne etablere en overordnet politisk enighet (general approach) i ECOFIN-møtet 26. til 27. juni, ser ut til å komme kritikerne i møte på mange av uenighetspunktene - selv om formannskapet og Europakommisjonen understreker at fleksibiliteten er bygget på strenge forhåndsdefinerte kriterier. Listen over fordringer som i alle tilfeller skal unntas fra en bail-in, i tillegg til innskudd opp til 100 000 euro (for eksempel lønnsforpliktelser og pensjonsytelser, interbankgjeld med løpetid under 7 dager, med mer), er nærmere spesifisert. Og det ser ut til at kriteriene som nasjonale myndigheter kan påberope for å gjøre ytterligere avvikelser, blant annet ved fare for krisespredning eller i «ekstraordinære situasjoner», gir et ikke ubetydelig slingringsrom. Kompromisset innebærer at det skal bygges opp krisehåndteringsfond i landene gjennom årlige bidrag fra institusjonene i sektoren opp til gitte nivåer innen ti år. Men det heter også at medlemslandene vil kunne innrette sin finansieringsordning knyttet til krisehåndtering gjennom pliktige bidrag uten å etablere egne fond (ex ante) for dette. Dette er i tråd med krav fra UK, som hele

veien har varslet at det ikke vil være aktuelt for dem å bygge opp fond etter den malen som har vært presentert fra presidentskapet i Rådet og Europakommisjonen. Det åpnes også for at nasjonale krisehåndteringsmyndigheter i enkelte sammenhenger kan ty til andre former for finansiering.

Bail in-regimet skal være endelig etablert og kunne brukes fra 2018, senere enn flere av landene har håpet på. Kriteriene for bruk av midler i krisehåndteringen kan i hovedtrekk oppsummeres slik:

- Aksjeeiere, eiere av obligasjoner og store innskyltere må først ta tap på *minst* åtte prosent av bankens totale gjeld.
- Ut over disse åtte prosentene har nasjonale myndigheter en viss mulighet til å ekskludere enkelte typer fordringer fra å måtte ta tap, i tillegg til de som allerede er forhåndsdefinert til å bli holdt utenfor bail in-prosessen.
- Disse ytterligere unntakene må erstattes med midler fra fond som er bygget opp med årlige bidrag fra sektoren. Omfanget på dette begrenses til fem prosent av bankens totale gjeld.
- Hvis det fremdeles ikke er nok midler tilgjengelig til å dekke bankens tap, kan staten bidra med midler tilsvarende tre års bidrag til fondsoppbyggingen fra sektoren (i praksis låne disse midlene til fondene).
- Hvis dette fremdeles ikke gir tilstrekkelig inndekking av tap, kan myndighetene ty til andre former for finansiering, herunder bidrag over statsbudsjettet.
- For at eventuelle midler også fra ESM skal kunne inngå i krisehåndteringen, i spesielle tilfeller, må usikrete obligasjonsinnehavere først ha tatt 100 prosent tap på sine fordringer. Etter hvert vil også ESM kunne låne direkte til banker i landene i eurosonen (se eget avsnitt ovenfor).

BRR har nødvendigvis en kobling til innskuddsgarantiene (Deposit Guarantee Schemes, DGS) i EU ettersom alle former for innskudd har vært diskutert i forbindelse med bail in-debatten. Dessuten er det en klar sammenheng gjennom de oppleggene for fondsoppbygging som ligger i direktivforslagene på begge disse områdene. Men kompleksiteten i forhandlingene i Rådet har gjort at det irske formannskapet har måttet håndtere dette i rekkefølge, og ga etter hvert opp å rekke å gjenoppta diskusjoner om DGS-direktivet fordi forhandlingene i Rådet om BRR trakk ut i tid. Irlands finansminister Michael Noonan sa etter at ECOFIN nå oppnådde den politiske enigheten om BRR at begge disse regelverkene nå bør forhandles parallelt med Europaparlamentet. Rådet nådde som kjent en foreløpig overordnet enighet om direktivet om DGS allerede i juni 2011. En trilog-runde med Europaparlamentet ble da startet, men Parlamentet bestemte seg for ikke å søke å oppnå enighet ved såkalt «first reading». Det blir opp til det nye litauiske formannskapet i Rådet å gjenoppta forhandlingene utover i andre halvår. I forbindelse med enigheten i ECOFIN om BRR uttalte Rådet en forhåpning om at BRR-direktivet kan besluttet gjennom en «first reading» med parlamentet innen utgangen av året.

Det er som nevnt også selvsagt en kobling mellom direktivet om BRR og en framtidig ordning for hvordan ESM skal kunne bidra direkte til rekapitalisering av banker og kredittinstitusjoner. Her ble det oppnådd en politisk enighet om retningslinjer i møtet i Eurogruppen 20. juni (jamfør eget avsnitt ovenfor), men Eurogruppen la stor vekt på at det endelige operasjonelle regelverket for dette må slutføres så snart direktivforslagene om BRR og DGS er sluttforhandlet med Europaparlamentet. Det vil i så fall da antakelig tidligst kunne skje innen utgangen av dette året, og slik direkte rekapitalisering vil ikke bli operativ før den europeiske sentralbanken er endelig etablert som overordnet tilsyn for banksektoren i eurosonen. Det vil tidligst skje sommeren 2014.

[Her](#) er pressemeldingen etter møtet i ECOFIN 26. juni.

Konklusjoner ifm. Det europeiske semester

Både Eurogruppen og ECOFIN drøftet og sluttet seg til de landspesifikke tilrådingene som Europakommisjonen la fram 29. mai som del av planprosessen i første halvår 2013 knyttet til landenes

offentlige budsjetter og økonomiske politikk. Økonomikommisær Olli Rehn sa seg svært fornøyd med at konklusjonene ligger svært nær opp til Europakommisjonens tilrådinger. Møtet i Det europeiske råd 27. til 28. juni kunne også i hovedsak slutte seg til anbefalingene, selv om enkelte land ikke uten videre er fornøyd med Kommisjonens vurderinger.

De landspesifikke tilrådingene er samlet sett et svært stort materiale med 29 til dels svært omfattende enkeltrapporter. [Her](#) er et kortfattet overordnet samledokument som Europakommisjonen la fram 29. mai. Se også den samlede pressemeldingen fra ECOFIN-møtet 21. juni nedenfor, hvor det er en videre link (side 7) til konklusjonene for hvert av landene.

ECOFIN sluttet seg også til Europakommisjonens tilrådinger i mai om endringer i noen av landenes tilknytning til *Excessive Deficit*-prosedyrer (EDP). Disse innebærer at:

- Italia, Latvia, Litauen, Ungarn og Romania tas ut av disse prosedyrene som de har vært underlagt overfor Europakommisjonen, ettersom de vurderes å ha oppnådd målsettingene for begrensning av underskuddene i sine offentlige budsjetter til tre prosent av BNP og tilstrekkelig varig kontroll på disse.
- Spania, Frankrike, Polen og Slovenia får utsettelse på to år for å komme ned på målsettingene for budsjettunderskuddene. Nederland og Portugal får ett års utsettelse.
- Belgia blir underlagt tettere oppfølging for å følge opp sine forpliktelser til å begrense budsjettunderskuddene, ettersom de ikke nådde målsettingen som forutsatt i 2012 og vurderes ikke å ha tatt tilstrekkelige initiativer for å nå kravene. Malta blir også nå underlagt EDP.

Fremdeles vil 16 av EU-landene være underlagt EDP.

Øvrige beslutninger

- Både Eurogruppen og ECOFIN drøftet og godkjente forlengelse av løpetiden for lånene til Irland og Portugal fra EFSM (European Financial Stability Mechanism), etter at det ble oppnådd prinsipiell enighet om dette og tilsvarende forlengelser for lånene fra EFSF (European Financial Stability Facility) under det uformelle ECOFIN-møtet i Dublin i april. Landene som står bak EFSF gjorde en tilsvarende formell beslutning gjennom «board of governors» 24. juni vedrørende EFSF-lånene. Lånene som de to landene har mottatt fra disse krisehåndteringsmekanismene, forlenges med gjennomsnittlig 7 år. Dermed lettes overgangen når landene etter hvert skal vende tilbake til normal opplåning i finansmarkedene. Kommisær Rehn gjentok på pressekonferansen etter møtet i Eurogruppen at Europakommisjonen fremdeles også ser på muligheten for ytterligere tiltak for å lette denne overgangen.
- Det irske formannskapet lyktes med å få på plass en overordnet enighet i Rådet om de omfattende direktiv- og forordningsforslagene knyttet til produkter og prosesser i markedene for finansielle instrumenter (MIFID/MIFIR). Det var uken før oppnådd enighet om dette i COREPER, komiteen for landenes faste representanter i Brussel. Dermed er det åpnet for trilogforhandlinger med Europaparlamentet og Europakommisjonen under det kommende litauiske formannskapet.
- Finansministrene i eurosoneen slutter seg til Europakommisjonens anbefaling om å godta Latvias søknad om å innføre euroen som valuta fra kommende årsskifte. Kommisjonen mener at Latvia oppfyller alle betingelser som er stilt for dette. Endelig beslutning skal tas i juli.
- Rådet (i dette tilfellet Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council) vedtok 20. juni også formelt kapitalkravregelverket for banker og kredittinstitusjoner (CRD IV), etter at enighet i trilogforhandlingene med Europaparlamentet ble oppnådd i slutten av februar med tilslutning i COREPER i slutten av mars. [Her](#) er pressemeldingen i forbindelse med vedtaket.

[Her](#) er den samlede pressemeldingen etter ECOFIN-møtet 21. juni.

II. SKATT

ECOFIN-møtet 21. juni

Skatt stod ikke like sentralt på dagsordenen for dette ECOFIN-møtet som på møtet i mai, men enkelte skattespørsmål var likevel oppe til vurdering/godkjenning. Blant annet ble det oppnådd enighet om to merverdiavgiftsdirektiver, og det ble presentert et forslag til utvidelse av direktivet for administrativt samarbeid.

Merverdiavgift – enighet om to nye direktiver på omvendt avgiftsplikt og rask reaksjonsmekanisme

En viktig sak det ble oppnådd politisk enighet om var innføring av to nye direktiver på merverdiavgiftsområdet. Direktivene tillater EUs medlemsstater å fravike de ordinære merverdiavgiftsreglene ved særlig stor fare for svindel. Det gjelder nærmere kriterier for fraviket. Innføring av disse mekanismene har stått på Rådets agenda i flere år, men det har hittil vært vanskelig å oppnå konsensus. I møtet i Det europeiske råd 22. mai i år påla imidlertid regjeringssjefene ECOFIN å bli enige om direktivforslagene innen utgangen av juni.

Denne nye beslutningsviljen har sin bakgrunn i det forsterkede fokuset på tiltak for å motvirke skatteunndragelse/skatteomgåelse. Enkelte svakheter i merverdiavgiftssystemet, som særlig blir aktuelle ved grenseoverskridende transaksjoner, kan muliggjøre svindel i stor skala, noe som igjen vil føre til redusert proveny i medlemsstatene. Slik svindel brer seg ofte hurtig og forutsetter en rask motreaksjon. Et eksempel er tilfellene av såkalt «karusellsvindel» hvor produktene blir omsatt hyppig og i lange transaksjonskjeder uten at det blir betalt merverdiavgift i noe ledd.

Hittil har man søkt å redusere faren for slik svindel enten gjennom nye bestemmelser i [merverdiavgiftsdirektivet](#) eller gjennom å gi medlemsstatene individuelle dispensasjoner fra direktivet. Begge disse fremgangsmåtene forutsetter imidlertid behandling i Europakommisjonen og et enstemmig vedtak i Rådet. Prosessen kan ta lang tid, i gjennomsnitt tar den åtte til ni måneder, og innen den tid kan svindelen ha foregått i stort omfang med liten mulighet for effektive tiltak.

Det ene direktivet gir medlemsstatene en midlertidig adgang til å anvende såkalt omvendt avgiftsplikt for visse typer varer og tjenester uten å søke om dispensasjon fra Europakommisjonen først. Omvendt avgiftsplikt ([«Reverse Charge Mechanism»](#)) vil si at plikten til å beregne og innkreve merverdiavgift legges på mottakeren av varen eller tjenesten i stedet for på tilbyderer. Det er ofte enklere å ha oversikt over mottakerne av et produkt enn de øvrige leddene i kjeden. Slik kan omvendt avgiftsplikt være et effektivt virkemiddel overfor karusellsvindel som beskrevet ovenfor, hvor merverdiavgift etter de ordinære regler utnyttes slik at samme vare blir solgt flere ganger over en kort tidsperiode, ofte med fiktive mellomledd som krever fradrag for inngående merverdiavgift, men hvor det i realiteten blir betalt lite eller ingen avgift. Omvendt avgiftsplikt er allerede i dag tilgjengelig i enkelte sektorer (blant annet kvoter for industriavfall og klimagasser), men vil nå utvides til å gjelde for blant annet mobiltelefoner, gass- og strømleveranser, telecomtjenester, spillkonsoller, PC-brett, bærbar PC-er, visse landbruksråvarer og halvfabrikata/ubehandlet metall.

Det andre direktivet gir medlemsstatene myndighet til å sette i verk umiddelbare tiltak på nærmere vilkår ved tilfeller av plutselig og omfattende merverdiavgiftsvindel, en såkalt rask reaksjonsmekanisme ([«Quick Reaction Mechanism»](#)). Også her synes det som om det mest nærliggende virkemiddelet er omvendt avgiftsplikt, og dette er det eneste virkemiddelet som er eksplisitt omtalt i direktivet. Direktivet åpner imidlertid for at Europakommisjonen også kan vurdere godkjenning av andre virkemidler som medlemsstatene ønsker å ta i bruk for å motvirke svindel.

Adgangen til å anvende en rask reaksjonsmekanisme gjør at tiltak også kan settes inn for andre typer produkter og tjenester enn dem som er eksplisitt omfattet av direktivet om omvendt avgiftsplikt. Tiltak etter direktivet om en rask reaksjonsmekanisme krever til gjengjeld godkjennelse av Europakommisjonen. Kommisjonen er forpliktet til å treffe en avgjørelse innen en begrenset tidsfrist

(normalt en måned etter nødvendig informasjon er mottatt). De øvrige medlemslandene skal konsulteres. Det kreves dog ikke at alle medlemsland er enige.

De to direktivene skal vedtas formelt i løpet av de nærmeste ukene. Direktivene skal gjelde ut 2018, med mindre Rådet enstemmig godkjenner en forlengelse etter forslag fra Kommisjonen. I mellomtiden skal Kommisjonen prioritere arbeidet med et nytt merverdiavgiftssystem i tråd med meddelelsen «[The future of VAT](#)», med henblikk på at selve systemet utformes slik at svindel motvirkes, i stedet for at man må basere seg på midlertidige unntak fra merverdiavgiftsreglene.

Merverdiavgift – enighet om forordning for leveringssted for telekommunikasjonstjenester mv.

Det ble også oppnådd politisk enighet om et [utkast til forordning](#) om hva som i momssammenheng skal regnes som leveringssted for telekommunikasjonstjenester, kringkasting og elektronisk tjenesteyting, eiendomsmegling og billettsalg til diverse arrangementer av kulturell, sportslig, forsknings-/utdanningsmessig og underholdningsmessig art. Hovedprinsippet er at tjenestene fra 2015 skal kunne momsbelegges der tjenestene faktisk konsumeres.

[Klikk her](#) for å lese pressemeldingen etter ECOFIN-møtet.

Energibeskatning – rapport om status

Finansministrene tok videre til etterretning en rapport om [status](#) for arbeidet med beskatning av visse energiprodukter. Det foreligger diverse forslag som har til hensikt å bringe [energiskattedirektivet](#) mer i tråd med EUs politikk for energi og klimaforandringer. Arbeidet har gått trått i det siste, og det er vanskelig å oppnå enighet om endringer.

Direktebeskatning – forslag til økt automatisk informasjonsutveksling

Det europeiske råd ba på sitt møte 22. mai om at arbeidet med automatisk informasjonsutveksling ble prioritert. Også i andre internasjonale fora er det nå et stort fokus på skatteunndragelser og behovet for økt automatisk informasjonsutveksling, herunder ved de FATCA-avtaler som er i ferd med å bli inngått mellom USA og andre stater. Se nærmere omtale av disse spørsmålene i [vår rapport fra mai i år](#).

I tråd med denne utviklingen presenterte Europakommisjonen på ECOFIN-møtet [et forslag til utvidelse](#) av virkeområdet for automatisk informasjonsutveksling i [direktivet om administrativt samarbeid](#). Direktivet har som mål å gjøre medlemsstatene bedre rustet til å bekjempe skatteunndragelse og -omgåelse. ECOFIN bad arbeidsgruppen om å starte det tekniske arbeidet med endringsforslaget.

Etter endringsforslaget vil direktivets bestemmelser om automatisk informasjonsutveksling (i tillegg til arbeidsinntekt, styrehonorar samt inntekt ved pensjon, livsforsikringsprodukter og fast eiendom) også omfatte utbytte, kapitalgevinster, andre finansielle inntekter samt kontobalanser. Hvis forslagene blir vedtatt, vil EU innføre et av verdens mest omfattende system for informasjonsutveksling. Kommisjonens mål er at dette vil representere et eksempel til etterfølgelse og legge press på økt informasjonsutveksling også globalt. Utgangspunktet er at endringene skal tre i kraft fra 2015.

Også i [sparedirektivet](#) er det forventet endringer som utviderplikten til automatisk informasjonsutveksling, se mer om dette på side 4 og 5 [her](#). Rådet har til vurdering et forslag som blant annet utvider anvendelsesområdet for informasjonsutvekslingen og innfører regler rettet mot omgåelse. På møtet i Det europeiske råd 22. mai forpliktet medlemsstatene til å vedta det reviderte sparedirektivet innen utgangen av året.

Det kan i denne forbindelse nevnes at nasjonalforsamlingen i Sveits i mellomtiden har [stemt nei](#) til lovgivning som er nødvendig for å effektivere den fremforhandlede skatteavtalen mellom Sveits og USA. Avtalen er basert på utveksling av informasjon i tråd med det amerikanske FATCA-regimet, som igjen har virket som en pådriver for arbeidet med informasjonsutveksling både i EU og globalt. Det gjenstår å se hvilken innvirkning sveitsernes avvisning av FATCA vil ha for blant annet Luxembourgs og Østerrikes villighet til å vedta økt informasjonsutveksling innad i EU, se mer om Østerrikes og Luxembourgs posisjoner i våre rapporter av henholdsvis [april 2013](#) og [mai 2013](#).

Som ellers på skatteområdet kreves det enstemmighet i Rådet for at endringene skal bli vedtatt.

Enkelte traktatbruddsaker

20. juni presenterte Europakommisjonen sin «Infringement package», det vil si en oversikt over siste måneds saker hvor Kommisjonen har truffet vedtak overfor medlemsstatene.

Blant annet har Kommisjonen sendt grunngitte uttalelser til henholdsvis Belgia, Hellas, Finland (gjelder Åland), Italia og Polen på grunnlag av manglende bekreftelse på at det gjeldende direktivet om administrativ bistand er implementert i statenes nasjonale rett, se [pressemelding](#). Medlemsstatene er forpliktet til å anvende bistanstdirektivet fra 1. januar 2013. Dersom de aktuelle statene ikke svarer innen to måneder, kan de bli brakt inn for EU-domstolen på grunnlag av manglende implementering.

I en annen grunngitt uttalelse ber Europakommisjonen Portugal om å fjerne skattlegging som etter Kommisjonens oppfatning er diskriminerende overfor selskaper som ikke er hjemmehørende i Portugal, men som er eid av portugisiske skattytere. Slike selskaper blir nektet anvendelse av lempelige skatteregler på inntekt opptjent i Portugal dersom mer enn en fjerdedel av det utenlandske selskapet blir eid av personer hjemmehørende i Portugal. Kommisjonen mener dette utgjør en hinder på den frie kapitalbevegelse, og Portugal kan bli tatt til domstolen dersom man ikke gir et tilfredsstillende svar innen to måneder.

Spania blir i en grunngitt uttalelse bedt om å endre sine diskriminerende skatteregler for utbytte som spanske selskaper mottar fra utenlandske selskaper. Slikt utbytte blir underlagt strengere vilkår for gunstig beskatning enn utbytte mottatt fra innenlandske selskaper (for eksempel i form av strengere krav til størrelse på eierandel). Kommisjonen anser disse reglene for å være i strid med etableringsretten samt retten til fri flyt av tjenester, varer og kapital.

For å se en komplett oversikt over traktatbruddsakene i juni, se [her](#).

III. EUs langtidsbudsjett - MFF

Etter langvarige og harde trilogforhandlinger, ble det 27. juni oppnådd politisk enighet mellom det irske formannskapet, Europaparlamentets president Schultz og kommisjonspresident Barroso om EUs langtidsbudsjett for perioden 2014 til 2020.

Det er ikke fremlagt noen detaljert redegjørelse for implikasjonene for de ulike postene ennå, men generelt innebærer kompromisset en større grad av budsjettfleksibilitet. Parlamentet har kjempet for en slik fleksibilitet for å få mest mulig ut av totalrammen. I korte trekk innebærer den økte fleksibiliteten at man åpner for flytting av øremerkede, ubrukte midler over til andre poster og budsjettperioder. Tidligere har eventuelle ubenyttede midler blitt tilbakeført medlemsstatene. Det er også forutsatt at man for enkelte budsjettposter kan forskuttere større utbetalinger enn det en rent lineær fordeling av midlene over syv år skulle tilsi. Dette gjelder blant annet på områdene ungdomsledighet og forskning. Slik flytting av tildelte midler over poster/budsjettperioder må imidlertid ikke overstige visse nærmere spesifiserte beløpstak.

Europaparlamentet har også fått gjennomslag for at det skal foretas en midtveisrevisjon av budsjettet for å vurdere om det på bakgrunn av den økonomiske utviklingen er behov for å justere bevilgningene. Videre er det oppnådd politisk enighet om å intensivere arbeidet med å øke EUs såkalte egne ressurser («own resources») i budsjettet. En slik økning i EUs egne inntekter vil gjøre EU-budsjettet mindre avhengig av bevilgninger fra de nasjonale budsjettene.

Det er enighet om å dekke inn 7,3 milliarder euro av underskuddet fra 2013-budsjettet (den formelle beslutningen treffes formodentlig på ECOFIN 9. juli). Spørsmålet om inndekning av det resterende underskuddet på 3,9 milliarder euro synes imidlertid ikke å være avklart. Dette vil vurderes til høsten.

For langtidsbudsjettet som skal gjelde fra 2021, endres perioden fra syv til fem år.

Neste skritt er at Europaparlamentet i plenum stemmer over budsjettet. Formodentlig vil dette skje i Strasbourg 3. juli, men det rettslig bindende vedtaket vil ikke bli truffet før i september eller oktober. Også Rådet skal vedta budsjettet formelt.

For nærmere omtale av budsjettet, se side 15 i [denne](#) utgaven av Europolitics.